

SĂMĂNĂTORUL

Redactor responsabil:
Dr. ENEA POPA
Redacția: Str. Petru Maior No. 7.
Administrația: Str. Gh. Coșbuc, 34

Foaie culturală-politică. Apare
săptămânal sub conducerea
unui comitet

ABONAMENTUL:
Pe an . . . . . 100 Lei
Pe 1/2 an . . . . . 50 Lei
Pe 1/4 an . . . . . 25 Lei

Peștera dela Vetleem.

„Nașterea ta, Hristoase Dumnezeu nostru,
răsărita lumii lumina cunoștinței.”
Troporul Nașterii.

după ce au văzut prunc în iesle,
pe cum le-au spus lor Ingerii
s'au întors, mărind și laudând
pe Dumnezeu.”

Templele păgânești-romane se
dărâmă, Crucea se înalță biru-
itoare, vestind din veac în veac
mărirea Pruncului dumnezeesc
dela Vetleem „lumina cunoștinței.”
Europa își pleacă capul și re-
cunoaște neputința găgânismului
sec, îmbrățișând legea lui Hris-
tos „lumina cunoștinței.”

Popor după popor, încreștinân-
du-se, se face o lume nouă de
oameni.

Lângă biserica Galileanului ră-
sare și școala ei și noi și cu
totul alte temelii se pun culturii,
care străfoarmă fața lumii.

Omul începe a se pătrunde de
pilda din peșteră.

Iubirea nemărginită, care pe
Fiul Tatălui ceresc l'a coborât
între noi pentru noi, a trezit
sufletul omnesc din noaptea pă-
gânismului, ca să-și cunoască
valoarea și îndatorirea sa.

Se regăsește omul pe sine în-
suși în curăția cea din început,
când s'a zis: „Să facem om după
chipul și după asemănarea no-
astră.”

Sclavul — ce se vindea ca
vita în târg — ajunge frate al
stăpânului său.

Muierea, roabă bărbatului său
în păgânism, se face în creștinism
soție asemenea lui, — cuib sfânt
familiar.

Cea mai de jos familie poate
da pe cel mai înalt slujbaş al
unei țări întregi, pe cum Isus din
simplul pescar Petru a făcut cap
al lumii.

Să mergem la Vetleem să în-
vățăm cât de înaltă e umilinta!
(A)

care împreună inimele bogăților cu
ale săracilor într'o armonie crească.
Lăsați ca acest fir de unire să dănu-
iască în toate zilele.

Săracul să aibă înaintea ochilor viața
frudită a lui Isus, iar bogatul să-și
aplece, tot ca acelaș, inima spre sărac.
Să tremure sufletele în durere, să tre-
mure și în bucurie.

(S.)

Steaua Magilor

Se împlinesc 1925 ani, de când
„Steaua Magilor” a condus pe
cei trei Magi, trei Crai de la
răsărit la locul, unde s'a născut
cel ce venea să ne mântuiască
de suferințele noastre sufletești
și trupești. Steaua Magilor a lu-
minat cerul înnoțat. Era frig și
intuneric. Pământul și natura era
acoperită-ca acuma, cu vâlul gros
al nuinsoarei, sub acel vâl alb și
fără margini dormeau toate.

Sufletele omenești erau și ele
inghețate în răutate, în ură și
erau întunecate în dușmănie fără
seamă. Numai Cerul era senin.
Steaua Magilor vestea pe cer lu-
mina adevărată, lumina din lu-
mină, Dzeu adevărat din Dzeu
adevărat. Steaua Magilor a fost
văzută numai de cei trei crai,
deși lumina ei vie, strălucirea ei
inflăcărată, putea fi văzută de
toți oamenii, de toate sufletele,
de toate inimile.

Dar și atunci tot așa de pu-
țini căutau spre cer, ca astăzi;
și atunci tot așa de puținii
ridicau ochii lor la cerul
instelat, plin de minuni neînțelese
nouă. Steaua magilor a lucit, a
luminat a schinteiat atunci! Ce
s'a ales oare cu ea? Mai lucește
ea undeva, mai luminează ea și
azi? Sau s'a pierdut în veșnicie?

Da! steaua magilor strălucește
de atunci mereu. Ea luminează
cu razele ei prima dată cerul,
când apune soarele, ea ne arată
drumul în noapte, ea stă de strajă
pe cer până'n zori de zi. Steaua
magilor trăește și azi și va trăi
în veșnicie. N'avem decât să ne
ridicăm mai des ochii noștri către
cer și vom găsi-o, vom vede-o
pătrunzind cu razele ei vii prin
ochii noștri până în sufletele
noastre. Ea ne poate conduce și
acum, numai să ne lăsăm sufle-
tele călăuzite de ea. Ea ne poate
conduce către lăcașul sfânt, unde
trebuie să ne închinăm cu cre-
dința și cu evlavia magilor, Ace-
luia, ce a venit pentru mântuirea

Gânduri de Crăciun.

În goana nebună a veacului de acum
după îmbuibări și averi strălucitoare
câteva gânduri ta nașterea Mântuitoru-
lui ne sunt înviorări sufletești și călă-
uze mântuitoare.

Departa la răsărit de soare cu apro-
ape douămii de ani înainte, apare cel
necuprins de mîntea omenească, într'o
iarnă cu viscole șuierătoare, având de
casă o peșteră și leagăn ieslea vitelor.
Creștea întrecând pe toți prin minte
și fapte ce trec peste puterile omenești,
pentru că fiul lui Dumnezeu era.

Tuturor toate făcându-le, săracilor
binevestindu-le, orbilor lumină și sur-
zilor auz dându-le, pe morți înviindu-i
și lacrimile văduvelor ștergându-le;
stând la masă cu ologi, ciungi și bu-
boși, pe toți îmbrățișându-i cu dra-
goste Dumnezeiască.

Din viața lui Isus se desprind două
gânduri mărețe a căror întronare pe
pământ va aduce fericirea, după care
suspînă și cerșitorul și bogatul. Cel
mulți obidiți, care-și frământă pâinea
în lacrimi, așă în viața lui Isus stălpul
tare de granit pe care-și pot răzima
nădejdea de mai bine. Isus nu s'a
născut în scutece moi, n-a trăit în pa-
late, ci în natura plină de frumseță și
în mijlocul oamenilor muncitori, aceștia
l-au fost prietenii.

Când mulțimea creștinilor muncitori
de pe întreg cuprinsul pământului se
va lăsa și pe mai departe tot așa de
adânc înflăcăta de viața lui Isus-ca
și la nașterea lui și va lucra neîntre-

rupt în conglăsuire cu dragostea Dum-
nezeiască, nu va mai atârna steagul de
jale al distrugerii deasupra omenirii.

Al doilea gând ce ne vine în minte
la sărbătoarea iubirei și înfrățirii în
credință se ține de marii capitaliști
stăpâni ai multor milioane de bani și
ai multor vieții omenești. Spre ei se
îndreaptă alătea guri flămânde, trupuri
goale și slute, cerându-și partea ce li
se cuvine în traiul vieții. Oprți, o clipă
din mersul vieții și stați de vorbă cu
mulțimea, vindecați-i ranele, ajutați
pe schilavi, orfani și alți neputincioși
să învețe meserii ca să-și aibă și ei
rostul în viață. În aceasta ține mare inima
nevoiașului de prin pustiri sau mar-
gine de orașe și sate tremură ca o
coardă din care ies sunetele unei cân-
tări jalnice și totuși plină de mângă-
ieri. Între mii de lumini și fum de
smirnă răsună cântările sfinte, din care
se țese viața umilită a celui ce toate
le-a răbdat pentru mântuirea lumii.

În curțile mari se aprind lumini,
semnul curățirii sufletești și în bise-
ricele uriașe cu pereții zugrăviți în aur,
răsună aceleași cântări ca și în săracă-
cioasele biserici de bărne și cântările
aduc aceiași tânguire și înviorare în su-
fletele bogăților ca și în ale nevoiașilor.
Multe dureri amare poate de mult uitate,
lacrimi scateșite suspinate înăbușite zbuc-
nesc ca o explozie de dinamită, în
toate inimele omenești sub puterea
tainică a acestor cântări. Ele sunt firul

Lumea numără 1925 de ani
de când în cetatea lui David, în
nicul Vetleem, se coboară cerul
pe pământ, și omul se împreună
cu Dumnezeu în a doua perso-
ană a Sfintei Treimi.

De mii de ani s'aștepta acest
dat.

Omenimea după căderea în
păcat s'a cufundat pe încetul în
cea mai groasă întunecime a pă-
gânismului.

Locul Dumnezeului celui ade-
vărat, Spirit de viață dătător, l'au
luat: „Idolii neamurilor argint
și aur, lucruri de mâni omenești,”
cari „Gură au și nu vor grăi,
ochi au și nu vor vedea, urechi
au și nu vor auzi, că nu este
sufflare în gura lor.” (Psalm 134.)

Acestor zeități deșarte și ne-
putincioase, mai neputincioase
decît omul însuși se închină Fe-
nicienii și Grecii și mândrii Ro-
mani, a căror filozofie, bază de
cultură și azi, n'a putut însă da
în razim sigur cercetării după
adevăr, care n'a încetat să chinu-
ască mîntea omenească.

Plato și Socrate cu toți ur-
nașii lor filozofi păgâni — vechi
și noi, — lăsați numai pe mîntea
lor de tot mare, rămân simpli
libuitori după adevărul nemăr-
ginit, singur în stare a-l îndestuli
pe om.

Ei caută îndelung acest adevăr,
dar numai în sine inșiși și în
natura văzută și schimbăcioasă.
Adevărul înse nu se poate
chimba.

De aceea au rămas ei nepu-
tincioși, ca și idolii lor.

Romanii, stăpâni unei lumi,
remură de ei, cad umiliți și aduc
artefele lor bogate acestor idoli
netrebniți și nu-și dau seama de
înjosirea proprie în acest cult,
decît, după ce ucenicii Nazarinea-
ului, simpli pescari din Galileea,
drobesc idolii fără milă și fără
a se teamă de răsbunarea lor!

Erau ucenicii celui ce „trup
s'a făcut și s'a sălășluit întru
noi, plin de dar și de adevăr.”
(Ioan I, 14.)

Și de atunci adevărul i-și face
cale largă în lume, căci „Naș-
terea ta, Hristoase Dumnezeu
nostru, răsărita lumii lumina
cunoștinței.”

Simplii păstori dela turme,

„Crema Fantasia”

este neîntrecută, după a cărei întrebuințare pielea devine
fină, catifelată, dispar toate necurățeniile feței. Să poate
comanda și prin postă dela
Depozit pentru REGHIN și jur la

FARMACIA NEAGOS
TG. MURES, TELEFON No. 130.
FARMACIA MERA

noastră, Aceluia, ce a venit să ne învețe lucrurile cele mai sfinte: iubirea față de aproapele nostru, iertarea greșelilor noastre, dragostea pentru dreptate, cari sunt pietrele de la temelie, pe care se poate zidi fericirea noastră a tuturor aici pe pământ și cari ne deschid și poartă fericirea celei de veci.

Steaua Magilor! Steaua Magilor! arată tu neamului nostru cu lumina ta sfântă calea ce duce spre aceste două fericiri.

Steaua Magilor fii tu călăuză noastră! Steaua Magilor! Tu sfântă!

Dr. Eug. Nicoară.

Țăranii și politica.

Pătura cea mai numeroasă a populației țării noastre a constitui țărănimea. Cam 75 procente din populația întregii țări sunt țărani. Traiul acestora în mijlocul naturii și atârănarea lor, prin felul de ocupație, de forțele capricioase ale naturii, i-a înzestrat cu o mentalitate deosebită de cea a orășenilor în special.

Satele noastre, locurile de așezare și trai ale țărănimei noastre, au dus în trecut și duc și azi o viață de miserie și bezna înunerecului se așterne peste ele. Țărănimea trebuie ridicată la o bună stare culturală, economică, morală și socială acolo la sate. În trecut ni s'au pus piedeci de stăpânirile trecute în calea îmbunătățirii soartei țărănimei, iar azi, când am putea face mai mult pentru ridicarea satelor noastre, îndreptând și relele trecutului, prea puțini își îndreaptă privirea și gândurile spre aceste locuri de obârșie și reîmprospătare a neamului nostru. În cursul veacurilor multe furtuni au trecut peste bietul neam românesc. S'au deslănțuit peste orașe și sate aceste furtuni. La orașe au ciătinat din rădăcini pe mulți români, aruncându-i în valurile altor neamuri, așa că aceștia au azi conștiința acestor neamuri sau n'au nici o conștiință, fiind numai niște stărpituri. Satele noastre în schimb au rămas omogene și ele sunt izvorul din care neamul își trage energiile de viață. Țărănimea fiind pătura cea mai numeroasă a populației țării noastre, este chemată să joace un rol foarte însemnat în viața neamului nostru și trebuie pregătită, ca să poată juca acest rol. Viața unei națiuni vine din jos, nu din vîrf, zice Wilson. Țăranul e nu numai partea cea mai numeroasă a unei națiuni, dar și cea mai puternică, mai sănătoasă, și, căutând bine însușirile sale trupesti și sufletești, în totul tot e partea cea mai bună, zice Michelet.

În această ordine de idei să trecem puțin pe terenul vieții politice și să vedem cum și prin care partid politic trebuie să se manifeste țărănimea ca factor politic de cea mai mare importanță. Căci pentru ca țărănimea să devie de fapt un factor politic pe care să poți conta și să fie conștientă de menirea ei, este absolut necesar să i se lămurească mereu calea pe care trebuie să meargă, azi mai ales când este ademenită cu vorbe frumoase de ne-nuștrași profesii mincinoși. Am mai spus-o în câteva rânduri și noi, că datorită trecutului nostru de opreliste și apăsare țărănimea noastră a intrat nepregătită în viața politică a noului stat. Prin volul universal țărănimea e chemată însă să ia parte activă la conducerea statului și se vestește mereu,

că în acest scop trebuie mobilizată pătura rurală, că trebuie deșteptată și trezită la viață, trebuie scoasă din amorfire, ca să ia o parte cât mai însemnată la viața politică a țării. Ei bine, pentru țărănimea să nu dea greș trebuie să-i spunem cum și înspre ce țintă să meargă. Și fiindcă în viața politică, de azi, lupta se dă prin așa numitele partide politice, vom arăta pe scurt care este partidul cel mai potrivit pentru susținerea, apărarea și realizarea aspirațiilor păturei țărănești.

Subt fosta stăpânire ungurească Români ardeleni am avut un singur partid: partidul național. Și acest partid nu era un partid politic ca alte partide politice în general, ci era — după cum o spune dl. A. Ciato — ultima formă în care neamul românesc își găsea organizația sa. Întreg neamul era deci organizat în acest partid și bine ar fi fost dacă și după unire am fi rămas așa, sau dacă măcar țărănimea ar fi rămas neclinită pe lângă acest partid și nu s'ar fi lăsat amăgită de promisiunile tuturor politicianilor ambițioși și nărași. S'au ivit însă după unire — când încetase primejdia de-a te numi român mulți viteji de aceștia, cari pornă un adevărat războiu împotriva partidului național, care nu e decât partidul preoției și al țărănimei ardeleni, după cum zice dl. prof. univ. I. Lupas. De ani de zile tot felul de amestecături duc o luptă crâncenă împotriva partidului național, numai ca să-l poată înlătura din calea lor spre mărirea puterii și îmbogățirea din averea statului.

Ba că partidul național este numai al ardelenilor, adică e regionalist, ba că e partid de ură, ba un fleac sau altul. Oamenii aceștia, în frunte cu un poet, văzând țaria acestui partid, au iscudit mafia regionalismului și au dus o nesăbuită campanie de terfelire a tuturor oamenilor de valoare ai Ardealului, păstrând în schimb o tăcere așa zisă patriotică față de atâția și atâția oameni politici, cari s'au dedat la cele mai mari asupriți, abuzuri, călcări de legi și persecuții. Acești oameni de fapt au pornit lupta împotriva partidului național numai din ură, numai din dorința de a ajunge la bunătățile puterii. Nu s'au coborât în mijlocul poporului ca să-l lămurească asupra nevoilor țării, nici ca să-i arete ideile conducătoare și programul de fericire a țării, ci au umblat să prindă, partizani cu funia, au adus pe satele noastre minciuna și zăpăcea la, au înșelat buna credință a poporului și au făcut așezări cu bâta. La orașe unde abia dai de câțiva Români

i-a îndușmănit și pe aceștia, căci acei domni cari n'au putut rezista ademenirilor de tot felul s'au înhamat de grabă la carul celui mai necuviincios politicianism. Datorită acestei acțiuni de destrămarea a solidarității Ardealului au putut ajunge la conducere tot felul de oameni, cari nu se pricep decât la afaceri și învârteli.

Asfel stând lucrurile e de datoria noastră să ne nizuim la încheierea Românilor ardeleni din nou în rândurile partidului național în care este locul intelectualității alături de țărănime. Să ne închegăm mai ales că partidul național a prins rădăcini bune și între frații din România veche, din Basarabia și Bucovina. Situația de azi a țării ne impune o grabnică strângere a rândurilor. Căci, după cum spune dl. prof. Lupas,

„dacă societatea românească din vechiul regat și-a putut permite luxul de-a se sfâșia adesea lupte politice inverșunate, anihilându-și forțele constructive, nu aici în Ardeal am face o neiertată greșală, dacă am tolera să se continue sălbătăciile politice de partid, care ne-a sbruciumat așa de mult în timpul din urmă spre nespusa pagubă a intereselor naționale și spre bucuria deplină a celor ce au să tragă folos din desbinările noastre. Deaceia trebuie să facem tot pentru netezirea asperităților politice și strângerea rândurilor.”

Aceste rânduri numai în partidul nostru național se pot strânge spre binele țării.

Ion Poia

Graiul cerului.

Peste micul Vetelem, cetatea lui David, se lasă o noapte liniștită.

Călătorii străini, sosiți din atâtea părți, ca să împinească porunca împăratului roman August, se dau odihnei în casele primitive.

Nu mai doi drumari tineri se strecură îngrijați și tăcuți spre esirea din cetate cu nădejdea unui adăpost, care să ocrotească pe tinăra Fecioară din Nazaretul Galileei, venită și ea de departe în orașul strămoșilor săi, unde nime nu o cunoștea.

Ești la drumul mare, necunoscut, încrezuți numai în grija Celui de sus, pășesc alături îngândurați spre satul vecin Un sgomat apropiat vine să tulbure tăcerea lor și în aceeași vreme să le picure în suflet o rază de nădejde ușurătoare, când durerile, presemn al nașterii, se ivesc în trupul fraged de fecioară și o fac să-și încetineze pașul.

Se prind de sgomotul auzit, ca firul de prav în raza de soare, și pleacă în spre ei.

O peșteră i-și trimite în calea lor licăriile de lumină, ca o solie cerească în pustiul străin.

Iată-i la gura ei. Pășesc cu sfială sfântă înăuntru Pe ea o împinge și cipa mare, ce o aștepta după vorba Ingerului, care conglăsuia cu a profetului Isaia, carele a zis: „Iată fecioara va lua în pânțec și va naște fiu și vor chema numele lui Emanui, ce se tâlcuește: cu noi Dumnezeu.” (Mat. I, 23.)

Săraci păstori de vite străjuesc aici lângă dobitoacele lor iubite, bune tovarășe în viață. Abia un slab pâlăit din vatra focului le-arată fețele surprinse și blânde a noilor veniți.

Săraci se văd și ei și ușor s'apropie inimi de inimi, ca peste puțin împreună să-și plece capul spre odihnă, simțindu-se numai suflul cald al animalelor de strajă și rumegatul lor liniștit. În acest loc veghează sfântul tovarăș, lângă aceea, de care i-a zis Ingerul Domnului: „Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria muieră ta, căci ce s'a născut întrânsa dela Spiritul sfânt este.” (Mat. I, 20.)

„Și a fost, fiind ei acolo, sau împlinit zilele ei, să nască, și a născut

pe fiul său și la' înfășat și l'a pus în iesle, pentru că nu aveau loc în casa (Luca II, 6-7.)

Iară cei ce erau cu ei nu știau mînunea mai pe sus de lume. Și aveau numai îndestulirea sufletească de fi adăpostit pe o lehoză.

Dar iacă erau într'acel ținut din jurul Vetelemului și păstori privehind și păzind străji noaptea împrejurul turmei lor, ocupație în muncineste la neamul Fecioarei din viața lui David, chemat și el dela oi să împărat în Israel.

Și mărirea Domnului a strălucit în prejurul păstorilor, iară Ingerul Domnului le-a strigat: „Nu vă temeți căci iată vestește vouă bucurie mare care va fi la tot poporul; s'a născut astăzi vouă mântuitor, Hristos Domnul în cetatea lui David. Aflaveți prunc înfășat, culcat în iesle.” (Luca II, 10-11). Și smeriții păstori, luminași de sus, se aprind de dorul, vadă minunea spusă lor. Ei creșter și credința în glasul ceresc i-i face să se desfacă de grija lor cea pământească pentru una mai înaltă: lasă turmele ca un lucru de a se amână, și zic unii către alții: „Mergem până la Vetelem și să vedem cuvântul (lucrul) acesta, ce s'a făcut pe care-l Domnul l'a arătat nouă.” (Luca II, 15). Și mergând au află aievea. Și spuneau celor din peștera cele petrecute cu dâșii în câmp. „Priviți toți, cari auzise, se mirau, de ce n'au zise păstorii către dâșii?” (Luca II, 17) Iară păstorii „s'au întors, mândrind și laudând pe Dumnezeu de toate cele ce auzise și văzuse.”

Voi săraci, cari, ca și păstorii, o trudă veghiați asupra muncii voastre care vă asigură un traiu modest, o cințit, învățați dela Vetelem, că Cerul nu uită de voi, dimpotrivă: „Unde necazul mai mare, acolo e și Dumnezeu mai aproape.”

Au venit la Vetelem să se închină și bogății învățați Crai dela Răsărit din Arabia, dar numai mai târziu încărcați de daruri, aur, smirnă, tămâie. Darul nostru, cel mai frumos dar, săracilor, să fie credința, ca și păstorilor. „Fără de credință nu e puțință a plăcea lui Dumnezeu.”

Mașini de scris „IDEAL” și „ERIKE” cu preț moderat
la Librăria „Ardealul” Tg.-Mureș Piața Regele Ferdinand 50. Telefon 15.

„Extenziunea Universitară.“

Duminică a avut loc a doua conferință din ciclul conferințelor aranjate în Reghin de „Extenziunea Universitară“ din Cluj.

A vorbit dl profesor univ. Dr. M. Botez despre „Problema populației.“

Dl profesor și-a început interesanta conferință prin a ne arăta importanța acestei probleme pentru viața unui stat. Ne-a demonstrat apoi în cursul conferinței, sprijinit pe date statistice, influența civilizației asupra sporirii populației, asupra mortalității și a creșterii mediei vieții. Sprijinit pe date statistice din țările streine și din țara noastră, dl prof. ne-a demonstrat (arătat), că pe măsură ce civilizația crește populația începe să descrească (se împuținează nașterile). Dar răul pe care-l produce în această direcție civilizația, îl suplinește tot această civilizație — ce-i drept în măsură mai mică — prin faptul că odată cu progresul civilizației cade mortalitatea, care în țările cu o cultură și civilizație mai napoiate dă un procent foarte mare. Civilizația și cultura ne ajută cum să ne păstrăm mai bine sănătatea. Alt efect bun pe care-l exercită dezvoltarea ci-

vilizației asupra populației este, că aduce creșterea mediei vieții. La noi în țară civilizația și cultura fiind încă în fașe, la sate mai ales unde este grosul populației românești, procentul nașterilor e încă destul de mare, dar mare e și procentul morților și în special a copiilor morți.

Trebue să ne nizuim deci, să creăm condițiunile cele mai potrivite, ca cei născuți să rămână în viață, să scadă va să zică mortalitatea și cei rămași în viață să ajungă în deplină vigoare sufletească și fizică la o vârstă cât mai înaintată.

Interesanta conferință a dlui prof. Dr. Botez a fost ascultată cu cel mai viu interes.

În legătură cu aceste conferințe atât de folositoare pentru progresul nostru cultural — mai ales aici la noi — ținem să amintim un lucru cam neplăcut pentru noi cei dela fața locului. Prea sunt slab cercetate aceste conferințe de publicul nostru. Ar fi de dorit să li se poarte mai mult interes și sala să fie mai populată de lume românească, căci, să ni se ierte, dar oricine numai cu folos se alege din ascultarea acestor minunate conferințe.

Întâmplări.

Cade zăpada în fulgi deși, acoperind straturile groase pământul roditor. Acetinel se pierd afunzișurile și rididăturile în vâlul întins de zăpadă. Avem oarnă grea și gândul își țese mersul a felurite chipuri. Ochiul privește în arg și parcă se'nfioară cum netezește avelişul omătului tot cuprinsul pământului, fără să îngăduie să mai recunoști, copii, movilițe, șanțuri și drumuri. Înțelegi acuma cât de ușor se'ntâmplă, că pierd oamenii calea, și mor rătăciți pe locuri necunoscute.

Viața omenească se aseamănă în multe privințe cu cea ce se petrec în natură. Cănuiești de multe ori nedreptățile făptuile de alții, fără să poți descoperi adevărul ascuns sub vâlul gros de tăleciuni, cari acopăr aceste fapte răte. Fărădelegile nu au nici capăt nici măsură și aduc nenorocirea, ba chiar moartea în urma lor.

Zilele treute și-a tras două gloanțe în piept, murind pe loc vrednicul director al vânilor Alexandru Buescu în București. Moartea lui este în legătură cu vestita afacere a lui Galantzis, un negustor grec, care a rămas dator statului cu trezeci milioane Lei dând faliment a fugit în Grecia.

Numitul Galantzis primise dela Ministerul de finanțe dreptul să plătească taxele de vâmi în rate pe lângă nezeșia băncii Galiazatos, dar când auzit Banca despre falimentul lui

Galantzis, a pus toate pietrele în mișcare ca să scape de chezașie. Diferiți senatori și deputați liberali, ba chiar și doamne cu multă trecere pe la Ministerul de finanțe au și'uit să-l înduplece pe secretarul general Gheorghiu, omul de încredere al dlui Vintilă Brătianu, ca să dea ordin lui Buescu, directorul general al vânilor, să elibereze actul de garanță. despre trezeci milioane băncii Galiazatos. Așa s'a și întâmplat și când deputații din opoziția unită au dat la iveală această afacere prin care statul a fost păgubit cu trezeci milioane Lei, deoarece numai era de pe cine să se poată scoate acești bani, iată că liberalii l'au făcut vinovat pe Buescu, voind chiar să-l bage pe dânsul în pușcărie pentru vina altora. Astfel Buescu, — un om cinstit și foarte de treabă, și-a tras Dumineca trecută două gloanțe în piept murind pe loc, pentru ca să scape prin moarte de rușinea ce iau fost pregătit-o mai marii săi.

Avem încrederea nestrămutată că șirul fărădelegilor trebe să se curme. Soarele adevărului trebe să topească zgura minciunilor și înșelăciunilor îngămădite ca un jug pe capul popoului nostru.

Societatea meseriașilor români din Reghin aranjează în seara zilei I. de Crăciun o producție teatrală. Sa va juca piesa: Cuibul de înșurătoare. Inceputul la ora 8 seara.

Pace pe pământ.

Sărbătoarea Nașterii Mântuitorului nostru Isus Hristos este sărbătoarea păcii și a buneînvoinți. Veacuri dearândul s'au scurs dela nașterea Mântuitorului în peștera din Vifleem și creștinătaea prăznuiește de-atunci și va prăznuși în veci vecilor enimentul nașterii celei mai strălucite minți care a luminat vreodată pe pământ.

În acea noapte minunată solia cerească vestește lumii noul ideal în cuvintele: Mărire intru cei de sus lui Dumnezeu, pe pământ pace, între oameni bună învoire. Aceste cuvinte cuprind de atunci idealul omenirii, ideal spre care trebe să ne înălțăm și înspre care trebe ne să nizuim indivizii singuratici, ca și popoarele. Deși acest ideal nu poate fi atins integral aici pământ, cu toate acestea trebe să nizuim spre acest ideal, căci chiar numai apropiindu-ne de el atingem un grad mai înalt de fericire aici pe pământ.

Și numai sprijiniți pe puterile noastre nu putem atinge acest

ideal nici măcar în parte. Numai urmând zi de zi doctrina minunată a Mântuitorului Isus, creștină, creștină cea mai minunată doctrină ce s'a vestit vreodată pe pământ, numai prin colaborarea așezămintelor laice cu biserica adevărată a Mântuitorului, ne putem apropia de idealul păcii între indivizi și popoare.

Lupta între bine și rău, lupta între indivizii răi și cei buni, lupta între popoarele care doresc sincer pacea și între popoarele în suflul cărora mai clocotește dorul de răsbunare și de reînviere a unui trecut îngropat pentru vecie, se dă și azi. Statele Europei și ale lumii întregi s'au adunat de multe ori dela incheirea rasboiului, ca să croiască bazele unei păci trainice între popoare și sunt lăudabile aceste frumoase nizuinți. Suntem fericiți și mândri ca în aceste nizuinți înspre pacea lumii. România se află alături de statele cari luptă din toate puterile pentru pacea lumii. Pe pământ pace — este dorința intimă a sufletului nostru. E. P.

Știri mărunte.

Dorim tuturor abonaților și cetitorilor noștri sărbători fericite.

Greutățile cu cari trebe să luptăm, ca să putem scoate regulat foaia noastră, ne îndemnă să rugăm pe iubiții noștri abonați să binevoiască a ne trimite cât mai în grabă costul abonamentului.

Săteanul Berberiche Ioan din comuna Radovan de lângă București era un țaran fruntaș, care și-a pus toată puterea într'acolo ca liberalii să nu reușească la alegerile generale din cursul anului 1922. Într-o zi dânsul a fost împușcat de jandarmul Lilea Marin — și se zvonea încă pe atunci că moartea acestui vrednic țaran a fost pusă la cale de liberali. Jandarmul a scăpat cu o închisoare de trei luni, dar iată că acest jandarm i-a scris acum primpretorului Danielescu o scrisoare în care îi cere acestuia pentru fapta lui o răscumpărare de 100000 Lei, amenințând că va da la iveală adevărul, dacă nu i se vor plăti acești bani. Scrisoarea aceasta a fost citită în parlament, ca să poată vedea țara întregă câte fărădelegi urjice au făptuit liberalii ca să pună mâna de putere.

Datoria noastră de război în America a fost consolidată — adevărat trimișii țării noastre au făcut învoiala cât și cum să plătească americanilor banii ce le datorăm. D. Ministru Vintilă Brătianu se laudă acum în gură mare, că a reușit să facă înțelegerea cu americanii, dar tace despre aceia, că noi suntem siliți să plătim americanilor o dobândă de zece ori mai mare decât cum plătesc italienii după datoria lor de război.

Săptămâna trecută a căzut mare zăpadă în întregă țara. Din cauza zăpezii prea mari trenurile cîculă cu foarte mari întâzieri. Pe unele locuri zăpada căzută a trecut peste un metru.

Din Sânmihai: Ziua de 1 Dec. s'a serbat și în această comună cu fastul cuvenit, luând parte întreg poporul comunei. Corul elevilor școlii primare a cântat mai multe cântări ocazionale, iar la urmă dl. inv. Ioan M. Pop a ținut o patriotică vorbire despre însemnătatea zilei.

Cercul cultural al învățătorilor de pe valea Beicii, a ținut în 13 Dec. a. c. în comuna Sânmihai prelegeri populare, cu care ocaziune preotul Iuliu Grama din Chiher a vorbit despre buna înțelegere și înlăturarea proceselor fără rost. Inv. Nicol despre alcoholism, iar la urmă președintele Suciuc despre însemnătatea școlii de adulți.

Dl profesor Ionescu, noul prefect al județului nostru, și-a ocupat postul de prefect. E al șaselea sub oblăduirea cărmuirii liberale.

Liberalii din județ se răboiesc ei între ei. Nu numai în București se practică sforăriile și intrigile, ci și în orașele noastre. Așa în Târgu-Mureș e mare ceartă și tîmbălau între deputatul liberal d. Dr. Rusu și dl. Dr. Dandea, primarul orașului, liberal și dsa, dar mai puțin mărturisit. Așteptăm să vedem, care dintre acești doi domni va ieși mai teafăr din întregă afacerea.

Luni în 21 Dec. c. „Reuniunea femeilor rom. din Reghin și jur“ a distribuit mai multe daruri de Crăciun pe seama școlărilor săraci dela liceul și școala primară rom. din Reghin.

La alegerile parțiale ce au avut loc la 17 Dec. c. au reușit petutindenii candidații opoziției unite. Doi dintre ei sunt ai partidului național, iar unul al celui țărănesc.

Prea ven. Ordinariat din Blaj a numit pe păr. Ioan Racoșan din Ibănești de preot în com. Cașva unde a și fost introdus Duminecă.

IMPRIMATE

efine și estetice
execută

TIPOGRAFIA

„ARDELEANA“

Tg.-Mureș Piața Regele Ferdinand 25. — Telefon 15.

„Astra,, în Bandul de câmpie.

Asociația culturală „Astra și-a ținut adunarea de constituire a desp. Bandul de câmpie în frunzașă comună amintită, la 29 Nov. a.c. Școala primară de stat a fost neîncăpătoare pentru lumea multă ce s'a adunat cu această ocaziune.

Din partea desp. Tg. Mureș a luat parte d. prof. Dr. Bozdog și d. contabil E. Cioranu.

Preotul local, d. Emil Tătar, printr'o vorbire luminoasă salută pe cei întru-niți, arătând rosturile înalte culturale ale „Astrei,, care mai ales aici pe câmpie, unde poporul este mai înapoiat în cultură, are foarte mult de muncit. Astăzi se dă lupta între popoare și singuraticii indivizi prin cultură, acela fiind mai puternic, care este mai luminat. Lumina trebuie împărtășită cu multă râvnă în mijlocul poporului nostru, și e a-l întări.

După cuvântul de deschidere al păr. Tătar vorbește d. prof. dr. Bozdog, deleg. desp. Tg. Mureș, arătând trecutul frumos, dăra de lumină lăsată de această asociație culturală în cursul vremii. Alături de biserică și școală „Astra,, a fost instituția Românilor, care a ținut vie conștiința națională și această asociație are o mare misiune în viitorul neamului nostru.

Vorbește apoi dl Cioranu, tratând despre rolul însemnat al cooperative-lor în gospodăria noastră națională.

S'a procedat apoi la alegerea comitetului desp. Band., care s'a și ales după cum urmează: Președ; Emil Tătar, preot, vpreșed; Toma Alex., preot; secretar; Mih. Olărescu, inv., controlor; Melinte Pop, preot, bibliotecar; Zaharie Oltean, inv., membrii în comitet: Al. Precup, Maxim Pop, Gh. Precup, Aug. Blaj, Ioan Ilca, Avram Guț, St. Togănel, Ioan Tomescu, Ioan Toma, V. Tămaș, I. Ghișescu.

Prin aceasta adunarea s'a sfârșit. Oaspeții au plecat cu cele mai plăcute amintiri.

coresp.

No. 2065 exec. 1925.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul executor judecătoresc prin această publică că în baza deciziei No. G. 11093-1925 a judecătorei de ocol Reghin în favorul reclamantului Moldovan Dumitru I. Zah. repr. prin adv. Dr. Iuliu Vékony pentru incassarea creanței de 8021 lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 30 Decembrie 1925 orele 3 p. m. la fața locului în Jabeșița unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară vaci, porci, fân, Grajd, etc. în valoare de lei. 43000

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 4 Decembrie 1925.

Oliver Ghelan
executor judecătoresc.

No. 1987 exec. 1925.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul executor judecătoresc prin această publică că în baza deciziei No. G. 10606—1925 a judecătorei de ocol Reghin în favorul reclamantului Fa-caș Dumitru repr. prin avocatul Dr. Alex. Ceșianu pentru incas. creanței de Lei 1500 și acces. se fixează termen de licitație pe

ziua 30. Dec. 1925 orele 1 p. m. la fața locului în Hodac unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: grajd, bodegă de lemne în valoare de Lei 11000.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 4 Dec. 1925.

Oliver Ghelan
executor judecătoresc.

No. 2579 exec. 1925.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE

Subsemnatul executor judecătoresc prin această publică, că în baza deciziei No. G. 13040/1925 a judecătorei de ocol din Reghin în favorul reclamantului Schebesch Carol repr. prin avocatul Dr. Alex. Ceșianu pentru incassarea creanței de Lei 5300 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 4 Ian. 1926 orele 4 p. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: mobilă de casă, sporu în valoare de Lei 15.100.—

In caz de nevoie și sub prețul de estimare

Reghin, la 13 Dec. 1925.

Oliver Ghelan
executor judecătoresc.

No. 2585. exec. 1925.

Pblicatie de licitatie.

Subsemnatul executor judecătoresc prin această publică că în baza deciziei No. G. 13041-1925. a judecătorei de ocol Reghin în favorul reclamantului Văd. I. Filip Matilda repr. prin avocatul Dr. Alex. Ceșianu pentru incassarea creanței de Lei 1961— b și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 4 Ianuarie 1926. orele 4 p. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: mobilă de casă, sporu în valoare de Lei 15 100.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 13 Dec. 1925.

Oliver Ghelan,
executor judecătoresc.

No. 2584 exec. 1925

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul executor judecătoresc prin această publică, că în baza deciziei No. G. 13039 1925. a judecătorei de ocol din Reghin în favorul reclamantului Gross & Comp. repr. prin avocatul Dr. Alex. Ceșianu pentru incassarea creanței de Lei 2617— bani — și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 4 Ian. 1926 orele 4 p. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: mobilă de casă, sporu în valoare de Lei 15.100.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 13 Dec. 1925.

Oliver Ghelan,
executor judecătoresc.

No. 2401 exec. 1925

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc prin această publică că în baza deciziei No. G. 4479, 1925. a judecătorei de ocol

Reghin în favorul reclamantului Goldmann Herman repr. prin avocatul Dr. Sam. Fränkel pentru incassarea creanței de Lei 1671 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 28 Dec. 1925 orele 10 a. m. la fața locului în Toplița Română unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: garnitură complectă de prânzitor în valoare de Lei 12000.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 28 Nov. 1925.

Oliver Ghelan,
executor judecătoresc.

Cele mai bune și eficiente
cizme și ghete se află la

**Grigore
Moldovan**
cizmar

REGHIN, str. Eminescu No. 1.
Cumpărați și vă convingeți

„SIRPINOL“-ul

este cel mai bun medicament în contra boalelor de plămâni, așa ca tușă, tușă convulsivă (măgărească), — asthmă și pentru tuberculo-tici. Se află la

Farmacia lui Victor
Mera :-: in Reghin.

„VINUL DE CHINA FERUGINOS“

este cel mai bun leac pentru cei slăbiți și fără poftă de mâncare. Preparatul farmacistului

Neagoș Tg.-Mureș

Să poate comanda prin postă. Deposit și la farmacia

MERA REGHIN

No. 2446. exec. 1925.

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc prin această publică în baza deciziei No. G. 128 1925. a judecătorei de ocol din Reghin în favorul reclamantului avocatul Dr. Iuliu Vékony pentru incassarea creanței de Lei 10 — bani și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 29 Decembrie 1925. orele 4 p. m. la fața locului în Lunca Bradului unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară vacă, grajd în valoare de Lei 14.000.—

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 4 Dec 1925.

Oliver Ghelan,
executor judecătoresc.

Vite

alfoite de 1 și 2 ani la bilioa
Port altoi americane cu rădăc
3309, 101¹⁴ riparia gloire.

Pomi

roditori de tot felul, în specie
pruni pentru uscat.

Cereți Prețul curent

că au venit timpul pt. plantarea
toamnă. Se vinde en gros și
detail. Se acceptă reprezentan-
serioși în toate regiunile.

Pepiniera Tóthfalu

Târgu-Mureș
Str. Sft. Gheorghe No. 9.

Ori ce mâncărime
de piele, râie etc.
dispare în decurs
de 3 zile întrebun-
ințând alifia

„SCABIOSAN“
preparatul farma-
bistului

Neagoș Tg.-Mureș

Să poate comanda
direct sau la far-
macia

MERA Reghin

Cetiți și răspândiți

„SĂMĂNĂTORUL“

foaie scrisă pe înțelesul tu-
tutor, care susține și apără
cu căldură interesele tuturor
păturilor sociale.

Pe un an costă numai 100 Lei.

Toți meseriașii și țăranii cari știu ceti abonează
„SĂMĂNĂTORUL.“